

โครงการพัฒนาบุคลากรสายวิชาการ

Next-Generation University Instructors: Teaching and Learning Design for CU Excellence

หลักการและเหตุผล

การจัดการเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21 กำลังเผชิญกับพลวัตของโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นการก้าวหน้าของปัญญาประดิษฐ์ (AI) ความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจ สังคม VUCA และปัญหาความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงการศึกษา (World Economic Forum, 2023; UNESCO, 2022) บทบาทของอาจารย์มหาวิทยาลัยจึงไม่อาจจำกัดอยู่ที่การถ่ายทอดความรู้ แต่ต้องก้าวสู่การเป็น "ผู้ออกแบบประสบการณ์การเรียนรู้" (Learning Experience Designer) ที่สามารถพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้ลึกซึ้ง ยั่งยืน และเชื่อมโยงกับโลกจริงได้ (Opatrny-Yazell, Solon, & Peck, 2024)

อย่างไรก็ตาม บริบทการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยไทยยังคงเผชิญกับปัญหาหลายประการ เช่น การใช้การบรรยายเป็นวิธีหลัก การขาดโอกาสพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง และหลักสูตรที่ไม่สอดคล้องกับทักษะแห่งอนาคต (Office of the Education Council, 2022; Pimpa, 2020) นอกจากนี้ ระบบการประเมินยังคงเน้นข้อสอบปลายภาคแบบปรนัยที่ไม่สะท้อนศักยภาพผู้เรียนอย่างแท้จริง (OECD, 2021)

การบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลและ AI ในการจัดการเรียนรู้ยังมีข้อจำกัดทั้งในแง่ทักษะของอาจารย์และกรอบการใช้ที่เป็นระบบ (Kirkwood & Price, 2021; Redecker, 2017) ในขณะที่ความเหลื่อมล้ำทางโอกาสและทรัพยากรการเรียนรู้ยังคงเป็นอุปสรรคสำคัญ (UNESCO, 2022) นอกจากนี้ การเรียนรู้เพื่อสังคม (Civic Education) และการพัฒนาจิตสำนึกต่อส่วนรวมก็ยังไม่เป็นจุดเน้นในระบบอุดมศึกษาไทย (Delors et al., 2021) เพื่อรับมือกับบริบทเหล่านี้ อาจารย์ในศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องพัฒนาสมรรถนะสำคัญ ได้แก่

1. การออกแบบการเรียนรู้โดยใช้ Outcome-Based Education (OBE) และ Constructive Alignment (Biggs, Tang, & Kennedy, 2022)
2. การใช้เทคโนโลยีและ AI ในการเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้แบบครอบคลุมและยั่งยืน (CAST, 2022)
3. การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ที่ส่งเสริม Critical Thinking และ Problem-Solving (Freeman et al., 2021)
4. การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน (Assessment for Learning) ด้วย Feedback ที่ทรงพลัง (OECD, 2021)
5. การเชื่อมโยงการเรียนรู้กับการสร้างผลกระทบทางสังคม (Opatrny-Yazell et al., 2024)
6. การพัฒนาทักษะ Reflective Practice และ Lifelong Learning (Schön, 2020)

หลักสูตรนี้จึงถูกออกแบบเพื่อพัฒนาคณาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยให้เป็น “Next-Generation Instructors” ที่มีสมรรถนะในการออกแบบการเรียนรู้ การประเมินผล และการใช้เทคโนโลยีอย่างมืออาชีพ พร้อมขับเคลื่อนการเรียนรู้สู่อนาคตได้อย่างแท้จริง

เป้าหมายของการพัฒนาหลักสูตร

หลักสูตรนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาศักยภาพคณาจารย์ ดังนี้

1. สามารถออกแบบการเรียนรู้ที่ตอบสนองบริบทผู้เรียนจริง โดยใช้แนวทาง Outcome-Based Education (OBE), Constructive Alignment และ Learning Experience Design (LXD)

2. เสริมสร้างสมรรถนะด้านการออกแบบและใช้การวัดผลเพื่อการพัฒนา (Assessment for Learning) โดยอิงข้อมูลเชิงลึก (Learning Analytics) และฝึก Feedback เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ
3. เพิ่มขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและ AI อย่างมีประสิทธิภาพและความรับผิดชอบ โดยเชื่อมโยง Digital Pedagogy, AI-Enhanced Learning, Learning Analytics และจริยธรรมดิจิทัล
4. พัฒนาวัดกรรมการเรียนการสอนที่วัดผลกระทบได้จริงในบริบทของตนเอง พร้อมฝึกทักษะการสื่อสารและการสะท้อนคิดเพื่อการพัฒนาต่อเนื่อง โดยบูรณาการสมรรถนะด้านการออกแบบการเรียนรู้ การวัดผล และเทคโนโลยีดิจิทัล
5. พัฒนาด้านการสื่อสาร การโน้มน้าวใจ

ผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes)

เมื่อจบหลักสูตรนี้ ผู้เข้ารับการอบรมมีความสามารถตาม Module ที่เรียนรู้ ดังนี้

Module 1: Digital Pedagogy & AI Integration

- PLO1.1: อธิบายแนวคิด Digital Pedagogy และกรอบมาตรฐานสมรรถนะดิจิทัลของอาจารย์ (DigCompEdu Framework) (Understand)
- PLO1.2: วิเคราะห์กรณีศึกษาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและ AI ในการจัดการเรียนรู้ รวมถึงประเด็นจริยธรรมดิจิทัล (Analyze)
- PLO1.3: ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและ AI ให้สอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้และบริบทผู้เรียน (Apply)
- PLO1.4: ประเมินผลกระทบของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและ Learning Analytics ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมถึงความเสี่ยงและข้อควรระวัง (Evaluate)

Module 2: Assessment Literacy & Feedback for Learning

- PLO2.1: อธิบายบทบาทของ Assessment for/as/of Learning และความสำคัญของ Feedback ในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน (Understand)
- PLO2.2: วิเคราะห์กรณีศึกษาการวัดผลแบบ Authentic Assessment และการประเมินสมรรถนะผู้เรียนในบริบทจริง (Analyze)
- PLO2.3: ออกแบบแผนการวัดผลการเรียนรู้และสร้าง Rubric ที่เชื่อมโยงกับผลลัพธ์การเรียนรู้และ Future Skills (Apply)
- PLO2.4: ให้ Feedback เชิงพัฒนา (Feedforward) ต่อผู้เรียน โดยใช้ข้อมูลและหลักการ Feedback Literacy (Evaluate)

Module 3: Communication skills for Instructors

- PLO3.1: วิเคราะห์องค์ประกอบสื่อสารเพื่อสร้างบรรยากาศชั้นเรียนที่เหมาะสม (Content and Context)
- PLO3.2: ประยุกต์ใช้เครื่องมือการแสดงของนักแสดงเพื่อการสอนอย่างเหมาะสม (Actor's Tools for Teaching)

- **PLO3.3:** ถ่ายทอดเนื้อหาการสอนด้วยกลวิธีการเล่าเรื่องที่น่าเชื่อถือ (Storytelling For Knowledge Transfer)

Module 4: Learning Design & Pedagogical Innovation

- **PLO4.1:** อธิบายหลักการออกแบบการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงผลลัพธ์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดผลตามแนวคิด Constructive Alignment (Understand)
- **PLO4.2:** วิเคราะห์กรณีศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning และ Universal Design for Learning (UDL) ในบริบทอุดมศึกษา (Analyze)
- **PLO4.3:** ออกแบบแผนการเรียนรู้ที่ตอบสนองบริบทของผู้เรียนโดยใช้ Learning Experience Design (LXD) และองค์ประกอบด้าน Engagement & Motivation (Apply)
- **PLO4.4:** เสนอแนะแผนการจัดการเรียนรู้ของเพื่อนอาจารย์ (Peer Feedback) อย่างสร้างสรรค์ และมีเหตุผลเชิงวิชาการ (Evaluate)

Module 5: Integrated Teaching Design (Capstone)

- **PLO5.1:** บูรณาการสมรรถนะด้าน Learning Design, Assessment, และ Digital Pedagogy ในการออกแบบนวัตกรรมการเรียนการสอนที่ตอบสนองบริบทจริง (Apply)
- **PLO5.2:** นำเสนอผลงานต้นแบบนวัตกรรมการเรียนการสอน (Teaching Innovation Pitch) อย่างเป็นระบบ โดยใช้ข้อมูลและกรอบแนวคิดที่เหมาะสม (Create, Evaluate)
- **PLO5.3:** สะท้อนคิด (Reflective Practice) ต่อกระบวนการออกแบบและพัฒนาการเรียนการสอนของตนเอง เพื่อวางแผนพัฒนาต่อเนื่อง (Reflect)

กลุ่มเป้าหมายและจำนวนผู้เข้าร่วม

กลุ่มเป้าหมายของหลักสูตรนี้คือ คณาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้ที่มีบทบาทในการออกแบบรายวิชา การจัดการเรียนรู้ หรือการพัฒนาหลักสูตร ทั้งในระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา ทั้งนี้ ผู้เข้าร่วมควรเป็นผู้ที่มีความสนใจในการพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้ให้ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบสนองความต้องการของผู้เรียนในยุคใหม่ ตลอดจนมีความพร้อมในการทดลองปรับเปลี่ยนวิธีการสอนในบริบทของตนเอง จำนวน 260 คน

กำหนดการ
โครงการพัฒนาศูนย์บุคลากรสายวิชาการ
Next-Generation University Instructors: Teaching and Learning Design for CU Excellence
วันที่ 23 - 27 กุมภาพันธ์ 2569

วัน	เวลา	หัวข้อการอบรม	เนื้อหา	กิจกรรม
วันที่ 23 ก.พ.69	09.00 – 12.00 น.	Module 1 (เช้า): Digital Pedagogy & AI Use Cases	Digital Pedagogy, AI Integration, Digital Ethics	Lecture, Case Analysis, Group Reflection
วันที่ 23 ก.พ.69	13.00 – 16.00 น.	Module 1 (บ่าย): Digital Learning Design & Analytics	Digital Learning Design, Learning Analytics Application	Workshop: Digital Design, LA Simulation
วันที่ 24 ก.พ.69	09.00 – 12.00 น.	Module 2 (เช้า): Assessment & Feedback Concepts	Assessment for Learning, Authentic Assessment, Feedback Literacy	Lecture, Case Study Analysis, Group Discussion
วันที่ 24 ก.พ.69	13.00 – 16.00 น.	Module 2 (บ่าย): Assessment Plan & Feedback Practice	Assessment Plan & Rubric Design, Feedback Simulation	Workshop: Assessment Plan, Roleplay Feedback
วันที่ 25 ก.พ.69	09.00 – 12.00 น.	Module 3 (เช้า): Communication skills for Instructors	Content and Context : Psychological and Environmental in Classroom Actor's Tools for Teaching : Body, Voice and Imagination	Mini Lecture :Content and Context -Workshop Acting
วันที่ 25 ก.พ.69	13.00 – 16.00 น.	Module 3 (บ่าย): Communication skills for Instructors	Storytelling For Knowledge Transfer	-Short Story Teaching Exercise
วันที่ 26 ก.พ.69	09.00 – 12.00 น.	Module 4 (เช้า): Learning Design Principles	OBE, Constructive Alignment, Active Learning, UDL	Lecture, Case Analysis, Interactive Q&A
วันที่ 26 ก.พ.69	13.00 – 16.00 น.	Module 4 (บ่าย): Learning Design Workshop	Learning Experience Design (LXD), Motivation Mapping, Peer Feedback	Workshop: LXD Canvas, Peer Review
วันที่ 27 ก.พ.69	09.00 – 12.00 น.	Module 5 (เช้า): Capstone Project Sprint	Integrated Teaching Design, Problem Framing, Ideation	Design Sprint, Coaching Rounds
วันที่ 27 ก.พ.69	13.00 – 16.00 น.	Module 5 (บ่าย): Capstone Prototyping	Prototyping & Iterative Improvement	Prototyping, Peer Review